

750

מבקר המדינה

דו"ח על הביקורת בעיריית טבריה

ירושלים, תשליב - 1971

משרד מבקר המדינה
אגף ג' לביקורת הרשויות המקומיות

דו"ח 4 על הביקורת
בעיריית טבריה

ירושלים, טבת תשלי"ב - דצמבר 1971

דין וחשבון זה מסכם את הביקורת שערך משרד מבקר המדינה
על פעולותיה של עיריית טבריה בשנים 1963/64 עד סוף 1969/70;
חלק מהנתונים עודכנו למרס 1971. הממצאים שהועלו במהלך
הביקורת נמסרו לראש העירייה, לטיפול. דין וחשבון זה כולל
את מימצי הביקורת העיקריים. הדין וחשבון הקודם על הביקורת
בעיריית טבריה הוצא בינואר 1964.

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	
5	<u>נתונים כלליים</u>
6	מועצת העירייה וועדותיה
6	<u>שירותים</u>
7	חינוך
7	גני-ילדים
8	בתי-ספר יסודיים
10	חינוך על-יסודי
13	תברואה
13	פינוי אשפה
14	ביוב וביעור-שופכין
15	רישוי עסקים ופיקוח עירוני
17	פיקוח וטרינרי
18	בדיקת דגים
18	מיפעל המים
22	תחזוקת נכסים
23	תיכנון ובנייה
24	בריאות
25	ס ע ד
25	שירותי דת
25	<u>מינהל</u>
25	חבר העובדים
27	טיפול בתלונות
28	קריאת שמות לרחובות
28	"המרכז לתיירות ולמרפא, טבריה"
29	נכסי העירייה
32	<u>משק הכספים</u>
32	הכנת תקציבים וביצועם
33	הכנסה והוצאה

עמוד

34	התפלגות ההכנסה
35	התפלגות ההוצאה
36	ההוצאה לפיתוח ומימונה
37	מילוות
39	מאזנים
40	גירעון
41	ניהול כספים וחשבונות
43	סידרי בידוק
46	מיסים

*

נספח - הכנסתה והוצאתה של העירייה בשנות הכספים 1968/69
ו-1969/70

נתונים כלליים

2 אוכלוסיית טבריה מנתה, לפי נתוני העירייה, במרס 1970, כ-24,000 נפש. העיר מתחלקת לשלושה ריכוזי ישוב בלתי רצופים: העיר התחתית, כולל העיר העתיקה, בה מרוכזים האתרים הקדושים וההיסטוריים, מעיינות המופא, חופי הרחצה וספורט המים, ובסמוך להם מרכז למיסחר ולמשרדים, למינהל ולתחבורה, וכן למוסדות ובתי מלון; בגובה של כ-100 מטר מעל פני ים כנרת הוקמה בשנות העשרים שכונת קרית שמואל, בה מרוכזים בתי הארחה, מוסדות ובתי מגורים; העיר העילית הוקמה אחר קום המדינה בגובה של כ-400 מטר מעל פני ים כנרת, כאיזור מגורים לעולים חדשים. לפי נתוני העירייה מגיע מיספר בתי האב בטבריה ל-5,800 בקירוב, מהם כ-2,500 בעיר התחתית ובקרית שמואל וכ-3,300 בטבריה עילית.

3 מיספר חדרי המגורים הגיע, לפי נתוני העירייה, בדצמבר 1970, ל-11,700 בקירוב. מתוך כ-2,500 מישפחות שבעיר התחתית ובקרית שמואל מתגוררות, לפי נתוני העירייה, 50 מישפחות, בעיקר בעיר התחתית, בדירות רעועות - ללא שירותים - שנועדו לפינוי, 235 מישפחות גרות בדירות בנות חדר אחד עם שירותים משותפים; 400 מישפחות גרות בדירות בנות חדר וחצי, בגודל של 28 מ"ר - 32 מ"ר, שהוקמו בראשית שנות החמישים. מתוך 3,300 המישפחות שבעיר העילית גרות כ-250 מישפחות בדירות בנות חדר וחצי, והיתר - רובן בדירות בנות שניים או שלושה חדרים.

4 כלכלת העיר נשענת במידה רבה על ענף התיירות והמרפא. לדצמבר 1970 היו, לפי נתוני העירייה, ענפי התעסוקה העיקריים בתי מלון ובתי הבראה, וכן תעשייה ומלאכה, מיסחר, הובלה, דיג ושירותים, בהם הועסקו בסך-הכל כ-5,000 מפרנסים. במיפעלי תעשייה, מלאכה וחקלאות שמחוץ לתחום העירייה, בעיקר בישובי עמק הירדן, הועסקו כ-1,200 מפרנסים.

תחום העירייה משתרע, לפי נתוניה, על כ-9,500 דונם.

5

מועצת העירייה וועדותיה

בתקופה הנסקרת כיהנו מועצות שנבחרו בנובמבר 1965 ובאוקטובר 1969, כסידרן. ראש העירייה שניהן עד נובמבר 1965 נבחר מחדש בנובמבר 1969. מועצת העירייה מונה 13 חברים, מהם 6 שניהנו גם במועצה הקודמת. במועצה הנוכחית חמש סיעות. לראש העירייה חמישה סגנים, מהם מכהנים שניים בשכר; במועצה הקודמת כיהנו שני סגנים, שניהם ללא שכר.

6

פקודת העיריות קובעת שמועצת העירייה רשאית לבחור, פרט לוועדות הסטטוטוריות, ועדות קבועות או ארעיות לעניינים או למיסקדים מסוימים בהרכב כפי שנקבע בסעיף 162 של אותה פקודה. בדצמבר 1969 קבעה המועצה את הרכבן הסייעתי של עשר ועדות, אולם לשש ועדות (חינוך, נוער, סעד, תברואה, תחבורה ומיכרזים) נקבעו חברי הוועדה של אחת הסייעות רק במרס 1971. ועדת כספים קבועה, אותה חייבים לבחור לפי סעיף 149 של הפקודה, לא נבחרה, ועדת קניות המתמנית על-פי תקנה 1 (2) לתקנות העיריות (הסדר קניות), תשי"ט והיכולה להיות מורכבת מעובדי העירייה, לא נתמנתה. העירייה הסבירה כי ועדת ההנהלה מטפלת גם בענייני כספים ובקניות; לדעת הביקורת, גם במיקרה זה, מכל מקום, יש צורך בהחלטה מפורשת של המועצה.

7

שירותים

לביצוע תפקידיה העסיקה העירייה, למרס 1970, 448 עובדים (מהם 163 במשרות חלקיות, השוות ל-86 משרות שלימות); 342 מן העובדים הועסקו בשירותים, 78 באחזקת נכסים ובשירותים הכרוכים בהם ו-28 במינהל (ראה להלן, פרק "מינהל").

8

חינוך

9

בין השירותים שהעירייה נתנה לתושביה בתקופה הנסקרת תפסו,

מבחינת היקף ההוצאה, כבתקופה הקודמת, שירותי החינוך את המקום

הראשון. לשירותים אלה הוציאה העירייה בשנת 1969/70, 2,641,000 ל"י -

37.1% מכלל ההוצאה הרגילה. להלן נתונים לגבי מיספר גני-הילדים

ובתי-הספר היסודיים, לסוגיהם, וכן לגבי מיספר הילדים והתלמידים

בהם בשנת הלימודים תשל"א, בהשוואה לתשכ"ג:

גני-ילדים

10

הממוצע לגן	מיספר הילדים			מיספר הגנים	סוג גן-הילדים*
	סה"כ	שלא בגיל לימוד חובה	בגיל לימוד חובה		
(6)	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
33.0	891	523	368	27	ממלכתי
30.8	278	168	110	9	ממלכתי-דתי
32.4	1,169	691	478	36	סה"כ
23.75	570	106	464	24	בשנת תשכ"ג

* ב-13 גני-ילדים של רשת החינוך העצמאי למדו בתשל"א 164 ילדים בגיל לימוד חובה ו-277 שלא בגיל לימוד חובה. בשנת תשכ"ג למדו ב-12 גני-ילדים 198 ילדים בגיל לימוד חובה ו-346 ילדים שלא בגיל לימוד חובה.

בתי-ספר יסודיים

מיספר התלמידים		סה"כ	מיספר הכיתות	מיספר בתי-הספר	סוג בית-הספר
האחוז מכלל התלמידים	הממוצע לכיתה				
(6)	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
53.8	29.8	2,628	88	7	ממלכתי
22.6	28.2	*1,103	*39	3	ממלכתי-דתי
2.2	13.3	107	8	1	ממלכתי לחינוך מיוחד
21.4	22.7	1,047	46	4	רשת החינוך העצמאי
100.0	26.9	4,885	181	15	סה"כ
	30.3	5,037	166	17	בשנת תשכ"ג

* כולל שלוש כיתות לחינוך מיוחד, בהן למדו 54 תלמידים.

11

12

במיסגרת החינוך היסודי הופעל בשנת תשל"א בחמישה בתי-ספר יום לימודים ארוך; בחמישה בתי-ספר אחרים הופעלו כיתות מסייעות; לגבי כיתות אחדות הופעלה שיטת ההקבצה, דהיינו קבוצות לימוד נפרדות במיקצועות עברית, אנגלית וחשבון. באותה שנה הופעל מיפעל "קלט", שהוקם בספטמבר 1970 בהשתתפות משרדי החינוך והתרבות והסעד וכן העירייה, במטרה להכשיר, בהתאם ליכולתם, תלמידים שאינם מבקרים בבתי-ספר, כדי לאפשר את העברתם לאחת ממיסגרות החינוך הרגילות; בשנת תשל"א נקלטו במיפעל זה 16 תלמידים בגיל 11 עד 14.

13

לפי נתוני העירייה סיימו את לימודיהם בכיתות ח' בשנת תשל"ל 487 תלמידים, מהם המשיכו בתשל"א בלימודים על-יסודיים 446 תלמידים, ומאלה נקלטו 352 במוסדות חינוך שבתחום העיר ו-94 תלמידים במוסדות חינוך שמחוץ לעיר. 41 תלמידים ממסיימי כיתות ח' לא המשיכו בלימודיהם.

14 במיסגרת השירותים הנוספים מקיימת העירייה שירות פסיכולוגי על-ידי פסיכולוג במישרה מלאה ופסיכולוג מתמחה במישרה חלקית.

15 מיפעל ההזנה של העירייה מקיף מיטבח מרכזי וארבעה מיטבחים לימודיים בבתי-ספר יסודיים. בשנת תשל"א הוגשו על-ידי המיפעל ל-24 מוסדות חינוך 3,235 ארוחות ליום, מהן 895 ארוחות לשבעה גני-ילדים, 2,220 ארוחות ל-13 בתי-ספר יסודיים ו-120 ארוחות לארבעה מוסדות שונים (מפת"ן, אור תורה, קלט ותיכון מיקצועי לבנים). בפגרת שנת הלימודים תשל"ל התקיימו קייטנות במחזור אחד שנמשך 24 ימים בחמישה בתי-ספר ובהן השתתפו כ-1,000 קייטנים.

16 ניהול קופות בתי-הספר וקופות ועדי ההורים מוטל על מזכירי בתי-הספר, שהם עובדי העירייה. הוראות משרד החינוך והתרבות, בדבר ניהול החשבונות והכספים של בתי-הספר, מטילות את האחריות לפיקוח על קופות בתי-הספר וקופות ועדי ההורים, על כל מיסמכיהן, על העירייה, בתורת רשות החינוך המקומית. בדיקה שנערכה ביוני 1970, בחמישה בתי-ספר יסודיים, העלתה:

17 - בשני בתי-ספר יסודיים, בעת העברת הקופה מידי מזכירה אחת לאחרת, לא נמצאה חתימת מוסרת יתרת הקופה וחתימת המקבלת המאשרת את נכונות הסכום שהועבר; גם לא נערך פרוטוקול על ההעברה. לגבי סכומים שנגבו על-ידי המורות מן התלמידים לרגל פעולות מיוחדות לא נערכו רשימות שמיות, תוך ציון הסכום שנגבה מכל תלמיד. בבתי-הספר לא נהגו לערוך שובר תשלום נפרד לכל הוצאה, בצירוף אסמכתה לאימות ההוצאה. בשני בתי-ספר יסודיים אחרים לא נהגו לערוך התאמה של חשבון הבנק המתנהל בבתי-הספר עם חשבון בית-הספר המתנהל בבנק.

17
 אינן/כספ' אה"ב
 כספ' /ק"מ
 חתימה/ק"מ
 כספ' /ק"מ
 א"ב /ק"מ
 א"ב /ק"מ
 א"ב /ק"מ

18 - בית-ספר יסודי השכיר בשנת הלימודים תש"ל, בכמה מיקרים, את אולם ההתעמלות שלו לתושבי המקום לעריכת מסיבות במחיר של 25 עד 90 ל"י, בלא לבקש אישור לכך מאת מחלקת החינוך של העירייה. ^{תולק/בולר} ^{כס/עיקר-785} ^{זכ/10} ההכנסה מהשכרה זו, לפי נתוני בית-הספר, הסתכמה ב-785 ל"י. סכום זה לא הועבר לקופת העירייה ושימש לכיסוי הוצאות שוטפות של בית-הספר. בעיקבות הביקורת הוציאה העירייה, בספטמבר 1970, חוזר אל מנהלי בתי-הספר ובו הודיעה על איסור השכרת אולמים וכיתות בית-ספר, מאחר שדבר זה גורם נזק לציוד ולמיבנים.

19 בעיקבות הביקורת הורה ראש העירייה להקפיד על ביצוע הוראות משרד החינוך והתרבות בתחום ניהול הכספים והחשבונות בבתי-הספר.

20 - בשנת 1969 זיכתה העירייה את חשבון הקבלן אשר בנה באחד מבתי-הספר שלה חדר אוכל, שתי כיתות ומיקלט, בסכום כולל של 76,000 ל"י. הוראות הזיכוי אומנם היו חתומות על-ידי מהנדס העיר על-סמך ביקוריו באתר, אולם הן לא התבססו על חשבוניות בדוקות של הקבלן, כדרוש על-פי כללי מינהל כספי תקין. ^{ע"מ/ק"ב} ^{ע"מ/ט"ו}

חינוך על-יסודי

21 להלן פרטים על מערכת בתי-הספר העל-יסודיים בשנת תשל"א, בהשוואה לשנת תשכ"ג:

הממוצע לכיתה	מיספר התלמידים	מיספר הכיתות	מיספר בתי-הספר	סוג בית-הספר
(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
26.7	214	8	1	עיוני
25.0	250	10	1	עיוני ומיקצועי דתי
30.7	400	13	1	מקיף - עיוני ומיקצועי
15.7	110	7	1	רשת החינוך העצמאי, לבנות
20.7	83	4	1	רשת החינוך העצמאי, מיקצועי, לבנים
25.1	1,057	42	5	סה"כ
21.3	469	22	3	בשנת תשכ"ג

השינוי שחל במיספר בתי-הספר ובמיספר התלמידים בין

22

השנים תשכ"ג ותשל"א נובע בעיקר מפתיחת בית-הספר המקיף בשנת תשל"ל והתמזגות בית-ספר "עמל" עם בית-הספר המקיף בשנת תשל"א ומפתיחת שני בתי-ספר של רשת החינוך העצמאי: בית-ספר לבנות, שנפתח בשנת תשכ"ד; ובית-ספר לבנים, שנפתח בשנת תשכ"ז.

בנוסף לבתי-ספר אלה היו בתחום העירייה שלושה מרכזים

23

להכשרה מיקצועית, שבהם למדו בשנת תשל"א 190 תלמידים: 110 ב"מרכז הנוער", 31 ב"מפת"ן" ו-49 תלמידות ב"בית הנערה" (כולל 57 תלמידי-חוץ: 46 ב"מרכז הנוער", 3 ב"מפת"ן" ו-8 ב"בית הנערה").

בדיקה שנערכה ביוני 1970 בתחום ניהול הכספים והחשבונות

24

בשני בתי-ספר על-יסודיים העלתה ליקויים מסוג אלה שהועלו לגבי בתי-הספר היסודיים (ראה לעיל, קטעים 17 ו-18); בעיקבות הביקורת החלה העירייה לעשות לתיקונם.

חינוך/צ"ר
 חינוך/כס' בא
 חינוך/תחזוקה
 חינוך/מז, סני'
 אסמכ
 חינוך/נתיים אבול
 כס' קדם
 נכס/מקל-ציון א 121

להלן פירוט הוצאות העירייה בשנת 1969/70 על שירותי החינוך לסוגיהם, ושיעורי ההשתתפות

של ההורים, הממשלה והמוסדות (בלירות ובאחוזים):

מחזור

השירות	השתתפות ה								כלל ההוצאה	
	הממשלה		המוסדות		ההורים		האחוז מכלל ההוצאה לחינוך	הסכום		
	האחוז מכלל ההוצאה על השירות	הסכום	האחוז מכלל ההוצאה על השירות	הסכום	האחוז מכלל ההוצאה על השירות	הסכום				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
		%		%		%		%		%
גני-ילדים	275,061	10.4	43,523	15.8	717	0.3	94,248	34.3	136,573	49.6
חינוך יסודי	657,534	24.9	-	-	-	-	284,012	43.2	373,522	56.8
שירותים נוספים	291,605	11.0	28,181	9.7	-	-	22,033	7.5	241,391	82.8
הזנת ילדים	466,462	17.7	66,744	14.3	-	-	195,296	41.9	204,422	43.8
קייטנות	82,786	3.1	10,873	13.1	-	-	27,064	32.7	44,849	54.2
חינוך על-יסודי	793,983	30.1	115,023	14.5	39,769	5.0	494,947	62.3	144,244	18.2
חינוך גבוה	3,000	0.1	-	-	-	-	-	-	3,000	100.0
מינהל	70,357	2.7	-	-	-	-	-	-	70,357	100.0
סה"כ	2,640,788	100.0	264,344	10.0	40,486	1.5	1,117,600	42.3	1,218,358	46.2

תברואה

26

העירייה נתנה לתושביה את שירותי התברואה המקובלים: ניקוי רחובות, פינוי אשפה, פיקוח תברואי, רישוי עסקים, פעולות נגד מלריה, פעולות למניעת כלבת וכן ביוב וביעור שופכין. בשנת 1969/70 הוציאה העירייה על שירותי תברואה 650,941 ל"י (9% מכלל ההוצאה הרגילה), מזה 381,155 ל"י לשירותי ניקיון, 52,301 ל"י לפיקוח תברואי ולפיקוח על ביצוע חוקי-העזר העירוניים, 39,262 ל"י לשירותים מונעים, 121,736 ל"י לאחזקת רשת הביוב העירוני ולביעור שופכין, ו-56,487 ל"י למינהל. ההכנסה משירותי תברואה באותה שנה, בעיקר מהיטל ביוב ומדמי הרקת בורות שופכין, הגיעה ל-326,523 ל"י וכיסתה כמחצית ההוצאה לשירותים האמורים.

פינוי אשפה

27

פינוי אשפה נעשה באמצעות ארבע מכוניות איסוף עם צוות של שישה פועלים ונהג לכל מכונית. לצורך פינוי אשפה מחולק תחום העירייה לשלושה אזורים; מבתי המגורים מפונה האשפה שלוש פעמים בשבוע, ומבתי מלון, ממוסדות ציבור ומן השווקים - מדי יום ביומו.

28 - בסיור שערכו עובדי משרד מבקר המדינה בינואר 1970, בליווית

נציגי מחלקת התברואה, נמצאו ליקויים לא מעטים בתחום איסוף האשפה ופינויה, בכל אזורי העיר. העירייה אומנם נהגה לערוך מיבצעי-ניקיון מיוחדים לקראת החגים וכן לעונת הקייט, אולם פעולות עונתיות אלה עדיין לא היה בהן כדי להסיר את המיטרדים התברואיים באורח מניח את הדעת. בתחילת שנת 1971 רכשה העירייה כ-200 מיכלי אשפה, בקיבול של 1,000 ליטר כל אחד, שהוצבו בעיקר בשיכוני עולים, בשווקים, וליד בתי מלון ומוסדות ציבור.

ניקוי/פיקוח אשפה

29 - שתיים ממכונות האשפה הן מיושנות וטעונות תיקונים תכופים, ובתקופה ינואר 1969 עד אפריל 1970 לא היו כשירות להפעלה במשך 90 יום; מכונת שלישית אינה מצוידת כדבעי לקליטת מי אשפה. בינואר 1969 רכשה העירייה מכונת אשפה חדישה עם מרכב דחס, שהוכנסה לשירות בתחילת יוני 1970; מכונת דומה נוספת, מותאמת להעלאת מיכלי האשפה והדקתם למכונת, וכן שתי מכונות טיאוט, נרכשו בקיץ 1971.

30 - מיזבלה עירונית הופעלה בתחילת 1965 בשיטת מילוי וכיסוי בעפר. בשנים 1965 ו-1966 הפעילה העירייה עצמה את המיזבלה והאשפה כוסתה באמצעות דחפור מדי יום ביומו. בשנת 1967 התקשרה העירייה עם קבלן לצורך הפעלת המיזבלה, ללא עריכת הסכם בכתב, שבו ייקבעו פירוטי פעולותיו ומועדי ביצוען. כיסוי האשפה נעשה על-ידי הקבלן רק פעמיים בשבוע, דבר שגרם, בהתאם להודעת לי שכתבתי לה, להבריאות הנפתית ממרס 1970 להרעת המצב התברואי. החל בדצמבר 1968 הופסק הרישום על ביקורי פיקוח במיזבלה מטעם עובדי העירייה. ביוני 1970 הצביעה הביקורת על חומרת המצב מהבחינה התברואית ודרשה מן העירייה לעשות בדחיפות למען שיפור שירות חיוני זה. ביולי 1971 חודש הרישום על ביקורי-הפיקוח וכן שופרה הגישה למיזבלה.

ביוב וביעור-שופכין

31 בתחום העירייה רשת ביוב שאורכה הכולל הגיע במרס 1969, לפי נתוני העירייה, ל-18 ק"מ, וכן שני מכוני טיהור. רשת הביוב משרתת את טבריה עילית, השוק העירוני וחלק מקרית שמואל, ומי הביוב המטוהרים מוזרמים חלקם לאדמות כפר חיטיין וחלקם לתעלת המים המלוחים שלאורך הכנרת. ביתר חלקי העיר, שבהם אין רשת ביוב, קיימים בורות שופכין וביבים שלהדקתם מחזיקה העירייה מכונת שופכין.

רישוי עסקים ופיקוח עירוני

32 ב-1970 היו בתחום העירייה כ-1,200 עסקים הטעונים רישוי, ביניהם 67 עסקים הטעונים גם פיקוח וטרינרי.

33 בעירייה לא התנהלה כרטסת עסקים או רישומים מדויקים אחרים, שבהם יירשמו פרטים על הוצאת רישיונות וחידושם, המצב התברואי בעסקים ותוצאות ביקורי הפיקוח בהם. באין רישומים כאלה לא היה בידי העירייה מכשיר פיקוח שממנו ניתן היה לוודא אם ובאיזו מידה קיימו בעלי העסקים את התנאים המיוחדים, שנקבעו על-ידי משרד הבריאות, אם הרישיונות ניתנו למבקשים על סמך תוצאות ביקורים במקום ולאחר קבלת האישורים הדרושים של אלה שהוסמכו על-ידי שר הבריאות, שר החקלאות, שר המשטרה, וכן רשות הכבאות, כדו"ש לגבי סוגי עסק מסוימים. בעיקבות הביקורת ביוני 1970 הכניסה העירייה לשימוש, בספטמבר 1970, תיקים חדשים לרישוי עסקים, המכילים דפים מיוחדים לרישום ביקורי הפיקוח ותוצאות הביקורים, וכן פרטים אודות משלוח הבקשות לאישורם של הגורמים המוסמכים וקבלת האישורים.

34 - העירייה לא הקפידה על קיום הוראות החוק והוציאה רישיונות לעסקים בענפי מזון שלגביהם מותנה מתן הרישיון, כאמור, בקיום התנאים המיוחדים האמורים, וכן חידשה רישיונות לבעלי עסקים שנדרשו על-ידי העירייה לתקן את הסידורים הסניטריים, בלי שהיה בידיה תיעוד מלא על שלימות הפיקוח בדבר מילוי כל התנאים המיוחדים וביצוע כל התיקונים הנדרשים. להלן דוגמאות:

35 (1) ביולי 1968 המציאה לישכת הבריאות הנפתית לעירייה סקר על המצב התברואי בחנויות המכולת בטבריה, בו נקבע כי מתוך 77 חנויות שנכללו בסקר הוגדר המצב התברואי כטוב רק בחמש; ב-19 חנויות הוגדר המצב כבינוני ואילו בשאר 53 החנויות

נמצא המצב התברואי ירוד בהחלט. עוד נקבע כי רוב העסקים לא ענו על התנאים המיוחדים שמשדד הבריאות קבע לעסקים מסוג זה, ושקיומם דרוש לפני מתן הרישיון. רישיון / 68 / 115 /

(2) ל-13 חנויות העוסקות במכירת מיצרכי מזון, ל-22 איטליזים וחנויות למכירת עופות ודגים, וכן למיסעדה אחת, להם שלחה העירייה בשנת 1968 הודעות בכתב עם הדרישה לביצוע תיקונים סניטריים שונים - הוציאה העירייה רישיונות לשנים 1969 ו-1970 בלא שנמצא בתיקי העסקים תיעוד על ביצוע התיקונים הנדרשים או על עריכת ביקור חוזר במקום לשם קביעת המצב. ל-22 עסקים מתוך 67 הטעונים פיקוח וטרינרי הוציאה העירייה רישיונות לשנת 1970 בלא לקבל את האישורים המוקדמים של משרד הבריאות והשירותים הווטרינריים שבמשרד החקלאות. בשני מקרים נתנה העירייה לשנת 1970 רישיון לניהול איטליז במקומות ששימשו קודם-לכן למטרות אחרות, בלא שנמצא בתיק העסקים תיעוד על התאמת המיבנים והציוד למטרת איטליז, בהתאם לתנאים המיוחדים, ועל קיום תנאים אלה.

(3) בשנת 1970 הוציאה העירייה רישיון לניהול עסק של מכוונות שעשועים - הטעון אישור של שר המיטרה - למרות התנגדותה המפורשת של המיטרה. גם ועדה ציבורית מקומית למניעת עבריינות נוער התנגדה מצידה לניהול העסק. רישיון / 68 / 115 /

בשנת 1970 פעלו ארבעת בתי הקולנוע שבטיר ללא רישיון; העירייה סרבה לחדש את רישיונותיהם בשל אי-מילוי הדרישות בדבר ביצוע תיקונים סניטריים ובשל העדר אמצעים לכיבוי שריפות, כנדרש על-ידי רשות הכבאות. במרס 1970 הגישה העירייה נגד בעלי בתי הקולנוע כתבי אישום בשל ניהול עסקיהם ללא רישיון; לשנת 1971 הוציאה להם העירייה רישיונות כחוק.

פיקוח וטרינרי

39 - על-פי תקנות מחלות בעלי-חיים (הקמת בתי מיטבחים ובתי נחירה והפעלתם), תשכ"ח - 1967 אין לנהל בית מיטבחים לאחר 31.3.68, אלא אם כן נתקבל היתר לכך מאת שר החקלאות, ומי שניהל בית מיטבחים ערב פירסום התקנות ולא ניתן לו היתר, חייב לסגור את בית המיטבחים שלו תוך שישה חודשים מיום שהשר הודיע לו על הסירוב לתת את ההיתר. העירייה אומנם פנתה אל שר החקלאות בדבר קבלת היתר לבית המיטבחים שלה, אולם לא קיבלה את ההיתר הדרוש ושר החקלאות הודיע לה במרס 1968 כי על-פי התקנות עליה לסגור את בית המיטבחים עד 1.10.68. העירייה המשיכה לנהל את בית המיטבחים והוגש נגדה כתב אישום על הפעלתו וניהולו ללא היתר מאת שר החקלאות, ובספטמבר 1969 הוציא בית המישפט פסק-דין שהטיל על העירייה לסגור את בית המיטבחים לא יאוחר מ-11.11.69 וכן תשלום קנס בסך 250 ל"י. העירייה הגישה עירעור לבית המישפט המחוזי, שאישר ב-2.12.69 את הטלת הקנס ודחה את ביצוע צו הסגירה ל-30.4.70, ואומנם ב-17.5.70 נסגר בית המיטבחים.

יג' א' / 67

יג' א' / 68

40 לעירייה שני בתי שחיטה, האחד בשוק העירוני והאחר באחת השכונות; העירייה החכירה את בית השחיטה האחד באוגוסט 1967 ואת האחר באפריל 1969 לאנשים פרטיים, לצורך הפעלה וניהול.

41 - בתי השחיטה פעלו ללא אישור בכתב של מנהל השירותים הווטרינריים, כדרוש על-פי תקנות מחלות בעלי-חיים (בית שחיטה לעופות), תש"ך - 1960.

יג' א' / 67
יג' א' / 68

42 - על-פי התקנות האמורות, עוף שחוט שאושר על-ידי הרופא הווטרינרי למאכל יסומן בחותם או בסימן אחר של בית השחיטה. נמצא כי בבית השחיטה שבשוק העירוני שבו נשחטו, לפי הערכת

ת"מ א"ש / ת"מ
 ת"מ / ס"ק א
 העירייה, בשנת 1970 כ-280,000 עופות, לא היה תיעוד על אישור מטעם הרופא הווטרינרי בדבר כשירות העופות השחוטים למאכל אדם, והעופות השחוטים נמסרו לחנויות לשיווק בלא שסומנו בחותם או בסימן אחר של בית השחיטה.

בדיקת דגים

43 על-פי תקנות בריאות העם (בדיקת דגים), תשי"ג - 1953 לא

ימכר אדם דגים ליצרן, לסיטונאי או לקמעונאי, אלא אם כן נבדקו תחילה על-ידי רופא וטרינרי של הרשות המקומית, שבתחומה נמכרים הדגים, ואושרו על-ידיו בכתב כראויים לשמש מזון אדם.

44 - בטבריה מרוכז שיווק הדגים מן הכנרת ליצרנים ולסוחרים

בכל הארץ וכן לחנויות המקומיות למימכר דגים. נמצא כי בדיקת

הרופא הווטרינרי הקיפה חלק מן הדגים שנועדו לשיווק. לפי

הנתונים שמסרה חברת השיווק לעירייה לשם חישוב דמי הבדיקה,

היתה כמות הדגים הכוללת שנתקבלה למחסניה בשני החודשים מאי

ויוני 1970 - 139,841 ק"ג, ואילו לפי דו"חות הרופא הווטרינרי ת"מ / ס"ק א

נבדקו על-ידיו בשלושת החודשים אפריל עד יוני 1970 - 15,915 ק"ג

דגים בלבד; מכמות זו הוא קבע להשמדה 6,685 ק"ג, דבר המצביע

על חשיבותה של בדיקה וטרינרית זו.

מיפעל המים

45 מיפעל המים של העירייה מספק לתושביה מים הנשאבים מים

כנרת, ומועלים עד לגובה של 450 מטר, לצורך אספקתם לטבריה

עילית. המיפעל הוקם, לפי נתוני העירייה, עוד בשנת 1928 והוא

כולל כיום מכון שאיבה שהוקם בשנת 1950, ארבעה מכונים שהוקמו

בשנת 1964 ומכון שאיבה ראשי, מצויד ברשת של פיקוד אלקטרוני

ובמיתקני כלורינציה המופעלים באורח אוטומטי, שהוקם בספטמבר

1967, 12 בריכות אגירה בקיבולת כוללת של 8,250 מ³ ורשת

צינורות באורך כולל של כ-65.5 ק"מ. העירייה מספקת מים לכ-6,000 צרכנים, אשר ל-5,740 מהם הותקנו מדי-מים (ראהו להלן, קטע 49). חמי טבריה, בית הבראה ותחנת קמח המצויים בתחום העירייה וכן מיספר חקלאים לאורך חוף הכנרת שואבים את המים הדרושים להם מים כנרת במישרים.

- העירייה אינה מנהלת את מיפעל המים כיחידה חשבונית נפרדת וכמשק סגור, כפי שהיתה חייבת לעשות על-פי הוראות שר החקלאות ושר הפנים משנת 1959. על עניין זה העיר מבקר המדינה עוד בדו"ח הקודם על הביקורת בעיריית טבריה משנת 1964. החשבונות, כפי שהם מתנהלים במיסגרת מערכת החשבונות התקציביים של העירייה, אינם כוללים הפרשות לבלאי ומלוא ההוצאות המינהליות. הדו"חות הכספיים של העירייה הראו בשנים 1966/67 עד 1968/69 עודף ההכנסה על ההוצאה בסכום כולל של 200,000 ל"י בקירוב. בנתונים שהעירייה המציאה לנציבות המים ואשר כללו את כל הוצאות המיפעל, לרבות בלאי והוצאות מינהליות, בהתאם למתכונת הנדרשת על-ידי נציבות המים, הסתכמו פעולות המיפעל באותן השנים בעודף ההוצאה על ההכנסה בסכום כולל של 160,000 ל"י בקירוב. להלן טבלה, המראה את הנתונים הכספיים לגבי מיפעל המים, לפי הדו"חות הכספיים של העירייה ולפי הדו"חות של העירייה לנציבות - בתקופה הנסקרת (בלירות):

46
מי/ס/ש
מי/ס/ש

שנת הכספים	הכנסה	לפי נתוני הדו"ח הכספי השנתי של העירייה		לפי נתוני הדו"ח של העירייה לנציבות המים	
		הוצאה	עודף (+) או גרעון (-)	הוצאה	גרעון
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1963/64	403,737	426,102	(-) 22,365	479,533	75,796
1964/65	405,489	462,594	(-) 57,105	526,588	121,099
1965/66	491,297	506,845	(-) 15,548	568,102	76,805
1966/67	525,069	490,896	(+) 34,173	531,087	6,018
1967/68	498,396	418,524	(+) 79,872	562,479	64,083
1968/69	540,750	457,504	(+) 83,246	642,577	101,827

47 הטבלה הבאה מראה - על-פי נתוני המיפעל - את תפוקת המים, הצריכה והפחת המשוער בתקופה הנסקרת (במ³ ובאחוזים):

שנת הכספים	התפוקה	צרכנים	מוסדות העירייה (לפי הערכה)	פחת משוער	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	
%	%	%	%	%	
1963/64	2,220,220	1,360,000	420,000	440,220	20
1964/65	2,250,000	1,338,243	420,000	491,757	22
1965/66	2,112,000	1,353,521	450,000	308,479	15
1966/67	2,017,000	1,357,703	450,000	209,297	11
1967/68	1,913,000	1,277,175	450,000	185,825	10
1968/69	2,113,000	1,369,646	500,000	243,354	12
סה"כ	12,625,220	8,056,288	2,690,000	1,878,932	

48 מן הטבלה עולה, כי תפוקת המים בשנים 1963/64 עד 1968/69 הגיעה לממוצע של 2,104,203 מ³ לשנה והאספקה לצרכנים ולמוסדות העירייה - לממוצע של 1,791,048 מ³ לשנה, המהווים כ-85% מהתפוקה הממוצעת.

49 5,740 צרכנים, שקיבלו בשנת 1968/69 מים לפי מדידה, שילמו בעדם בממוצע 35 אג' למ³. לגבי 186 צרכנים ששילמו בעד צריכת מים, בהעדר מדי-מים דירתיים, לפי יחידות דיור, מתקבל, לפי נתוני העירייה, שנגבה מהם בממוצע תשלום של 20 אג' למ³.

50 - צריכת המים של מוסדות העירייה, בשנת 1968/69 בכמות כוללת של 500,000 מ³ לא התבססה על מדידה, אלא על הערכה. עוד בדו"ח הביקורת הקודם הוצבע על אי-התקנת מדי-מים בנטיעות ^{אי/מ/צ/מ/אי} מוסדות של העירייה. עד סיום הביקורת הנוכחית טרם התקינה העירייה מדי-מים ל-69 מוסדות העירייה שחויבו לפי הערכת כמות

הצריכה, ול-186 צרכנים פרטיים, המשלמים אגרת מים לפי יחידת דיור. הביקורת העירה לעירייה על הצורך להתקין מדי-מים במוסדותיה, וכן דנה עימה על מציאת דרכים להתקין, ככל האפשר, מדי-מים דירתיים, וזאת במטרה להבטיח פיקוח נאות על צריכת המים והיקף הפחת.

- במיפעל המים אין נהלי אחזקה ותוכניות בכתב לטיפול בסוגי הציוד והמיתקנים של מכונני המים במחזוריות קבועה מראש; אין גם רישום על התיקונים המבוצעים. תיקוני דליפות מבוצעים על-פי גילוי נזילה או על-פי הודעות מהתושבים; אין מתנהל רישום שיראה את תאריך התיקון. בעיקבות הביקורת הונהג רישום בדבר פעולות תחזוקה בשנת 1971.

51

א"מ/ת"מ/ק"מ

- במיפעל המים לא התנהל רישום סדיר של תנועת מלאי הציוד ומכשירי העבודה. בדצמבר 1969 אומנם הוכנו רשימות מצאי של ציוד ומכשירי עבודה, אולם באין רישום תנועת המלאי כנדרש נעדר בסיס שיאפשר את אימות המצאי ברשימות. לגבי מלאי החומרים אומנם התנהל רישום, אולם בבדיקה שנערכה במחסן מיפעל המים בינואר 1970 נמצא כי חומרים שנתקבלו למחסן ושנופקו ממנו כשבעה חודשים קודם-לכן טרם נרשמו בכרטיסים; באין רישומים מעודכנים אי אפשר היה לבדוק ולאמת את נכונות המצאי. בעיקבות הביקורת ניגשה העירייה לחיסול הפיגורים ברישום.

52

א"מ/ת"מ/ק"מ

א"מ/ת"מ/ק"מ

א"מ/ת"מ/ק"מ

המים המשמשים לשתייה, הנשאבים, כאמור לעיל, מים כנרת, טעונים טיהור על-ידי כלורינציה כדי לעשותם ראויים לשתייה, והתקן שנקבע לכך הוא שיעור של 0.2 מיליגרם כלור לליטר מים.

53

- העירייה לא מינתה אחראי לפעולות הכלורינציה וגם לא נמצא תיעוד על ביצוע בדיקות של הימצאות כלור בהתאם לתקן. באוקטובר 1968 נערכה בדיקה על-ידי לישכת הבריאות הנפתית

54

א"מ/ת"מ/ק"מ

ולפי הודעתה לעירייה לא נמצאו עיקבות לכלורינציה במידה כלשהי. עוד הועלה כי מאפריל 1969 ועד סוף 1970 נערכו על-ידי לישכת הבריאות הנפתית כ-400 בדיקות של כלור ובי התוצאות של למעלה ממחציתן הראו כמות כלור למטה מן הסטנדרד של 0.2 מ"ג לליטר מים. בסיוור שערכו עובדי משרד מבקר המדינה בליווית נציג העירייה במכון השאיבה הראשי, בראשית ינואר 1970, נמצאו שני הכלורינטורים שבו מחוץ לפעולה ונתברר כי למעשה לא פעלו למן אמצע שנת 1969. העירייה הסבירה כי עד לתיקון הכלורינטורים, בסוף פברואר 1970, החדירו כלור למים הנשאבים במכון אחד באמצעות מיכלים, בעבודת-ידיים. הביקורת הדגישה, כי שיטה זו לא הבטיחה את טיב מי השתייה, כפי שהוכיחו הבדיקות האמורות של לישכת הבריאות הנפתית, וכי יש צורך להנהיג הסדרים שיבטיחו כלורינציה קבועה של כל כמות המים המסופקים לאוכלוסייה, ובתקן הדרוש.

תחזוקת נכסים

בתחום העירייה מצויים, לפי נתוניה, כבישים באורך של 42 ק"מ ומידרכות באורך של 25 ק"מ. הוצאת העירייה לאחזקת דרכים ומידרכות בשנת 1969/70 הסתכמה ב-323,540 ל"י, מזה 101,909 ל"י לפרעון מילוות, והכנסתה - ב-147,113 ל"י, מזה 43,955 ל"י מחלקה של העירייה באגרת רישיונות לכלי-רכב, 16,900 ל"י מהשתתפות חברות תחבורה, 5,000 ל"י מהשתתפות מע"ץ בהחזקת כבישים עורקיים ו-81,258 ל"י מהשתתפות בעלי-נכסים בסלילת כבישים.

כדי לאפשר תיכנון תחזוקה שוטפת תקינה של הכבישים, דרוש שיהיו בידי העירייה נתונים מלאים ככל האפשר על הכבישים שבתחומה. נתונים אלה, שאותם רצוי לרכז בכרטסת כבישים, מיועדים לשמש בסיס להכנת תוכנית רב-שנתית שתקבע את היקף העבודות הדרושות ואת מחזוריותן, במגמה להבטיח שמירה נאותה על תקינות

הכבישים ולמנוע הוצאות מיותרות לשיקום יסודי מחמת חוסר טיפול מונע. הביקורת דנה עם העירייה על הצורך להנהיג רישום של נתונים חשובים הנוגעים לכבישים שבתחומה, כגון תאריך סלילתם וטיב הסלילה, תיקונים ופעולות שיקום שנעשו בהם ותאריכיהם, עומס התנועה לסוגיה בכל כביש ורישום מעודכן של מצב הכביש.

בתחום העירייה מצויים, לפי נתוניה, 29 גנים ציבוריים (כולל טיילת החוף) ששטחם הכולל 118 דונם בקירוב, וכן אילנות לאורך של 40 ק"מ בקירוב. החזקת הגנים והאילנות מבוצעת על-ידי יחידה, המונה 31 עובדים קבועים. הוצאת העירייה לאחזקת הגנים, לפי נתוניה, בשנת 1969/70 הסתכמה ב-345,745 ל"י. עוד הועסקו ביחידה זו, במרס 1970, 42 פועלי עבודה יזומה, ששכרם שולם על-ידי משרד העבודה, והעירייה מצידה שילמה לכל פועל תוספת יומית בשיעור של 2.5 ל"י. הביקורת העירה לעירייה כי בהתחשב במיספר הרב יחסית של עובדי היחידה ופיזור שטחי הנטיעות על כל תחום העירייה, מן הראוי שהעירייה תכין תוכניות עבודה תקופתיות בכתב, כדי לאפשר פיקוח על ביצוע העבודות.

57

תיכנון ובנייה

לגבי העיר טבריה קיימת תוכנית מיתאר משנת 1946, בה הוכנסו שינויים בשנים 1962 ו-1966. ביוזמת הוועדה המקומית לתיכנון ולבניין עיר טבריה, הוכנה, בשנת 1969, על-ידי אגף התיכנון של משרד הפנים ועל-ידי העירייה, הצעת תוכנית מיתאר חדשה, שלא אושרה להפקדה. באפריל 1971 הוטל, ביוזמת משרד הפנים, על חברה לתיכנון, להכין הצעת תוכנית מיתאר חדשה לטבריה; הצעת התוכנית נמצאת כעת בשלב עיבוד.

58

- עוד בדו"ח הקודם על הביקורת בעירייה הוער, כי במחלקה הטכנית של העירייה לא היה פקח מיוחד לצורך הפיקוח השוטף על הבנייה, והתפקיד היה מוטל, בין שאר תפקידים, על מהנדס

59

טבריה

העירייה. גם הוועדה המחוזית לתיכנון ולבנייה, מחוז הצפון עמדה על הנושא בחוזר שלה מיולי 1966; בו קבעה כי על רשות מקומית שמיספר אוכלוסייה עולה על 15,000 נפש להעסיק שני מפקחי בניין; לפי זה היה על עיריית טבריה להעסיק שני מפקחי בניין במישרות מלאות. רק החל ביולי 1967 הטילה העירייה את תפקיד הפיקוח על הבנייה על עובד המחלקה הטכנית של העירייה, המועסק גם בעבודות שירותים ומדידה.

60
ג/ה/ק/ת/א
- באחד החופים הוקמו, בתקופה מרס 1967 - ינואר 1968, ללא היתר בנייה, 31 סוכות, מחסן ציוד וסככות עם מיקלחת וכיורים. בדיון שהתקיים בנדון בבית המישפט ביוני 1968 התחייב בעל החוף להשיג תוך שישה חודשים רישיון כחוק או להסיר את המיבנים, אך הוא לא עמד בהתחייבותו. כתוצאה מהעובדות שנוצרו הסכים מהנדס העיר לדחיית ביצוע צו בית המישפט לפברואר 1969 ולאחר מכן לינואר 1971, אולם בבדיקה חוזרת שנערכה ביוני 1971 נמצא שהוראות הצו לא בוצעו וכי העירייה לא נקטה עוד בשום צעדים נגד בעל החוף. העירייה הסבירה שלפי המלצת משרד התיירות היא החליטה לתת לבעל החוף שהות נוספת של מיספר חודשים עד שתאושר הקמת בית מלון באותו חוף.

בריאות

61
שירותי הבריאות לתושבי העיר ניתנים על-ידי משרד הבריאות, המחזיק תחנה לבריאות הנפש ושש תחנות לטיפול באם ובילד, ועל-ידי שמונה מירפאות, מהן מירפאה מרכזית וארבע מירפאות של קופת-חולים הכללית. העירייה משתתפת באחזקת התחנות לטיפול באם ובילד ובאחזקת תחנת מגן-דוד אדום במקום. הוצאת העירייה לשירותי בריאות בשנת 1969/70 הסתכמה, לפי נתונה, ב-144,412 ל"י.

62 בלישכת הסעד של העירייה הועסקו, במרס 1971, 13 עובדים: שישה עובדים סוציאליים, כולל מנהל הלישכה, וכן עובד קהילתי, שני עובדים לטיפול בנוער וארבעה עובדי מינהל. בשנת 1969/70 הגישה העירייה סעד כלכלי קבוע ל-257 משפחות ועזרה ביתית וחומרית אחרת - ל-143 משפחות, וכן השתתפה בתשלום שכר דירה של 1,185 משפחות. 212 ילדים הוחזקו במוסדות. עוד שילמה העירייה דמי ביטוח לאומי בעד 92 משפחות, וכן ביטוח בריאות בעד 512 משפחות נזקקות המקבלות בקופות-חולים טיפול רפואי ואישפוז ללא תשלום. הוצאת העירייה לשירותי סעד בשנת 1969/70 הסתכמה, לפי נתוניה, ב-910,024 ל"י.

שירותי דת

63 שירותי דת ניתנים לתושבי טבריה על-ידי המועצה הדתית שבמקום, המונה 13 חברים. בתחום העירייה 56 בתי כנסת ומקומות תפילה, וארבעה מיקוואות. בית העלמין שבתחום העירייה מוחזק על-ידי חברה קדישא שבמקום.

64 הכספים והחשבונות של המועצה הדתית מנוהלים על-ידיה. הוצאת המועצה הדתית בשנת 1969/70, לפי נתוניה, הסתכמה ב-255,471 ל"י והכנסתה העצמית - ב-36,442 ל"י, חלקה של העירייה בהוצאה לשירותי דת באותה שנה הסתכמה, לפי הדו"ח הכספי שלה, ב-127,939 ל"י.

מ י נ ה לחבר העובדים

65 הטבלה להלן מראה את מיספר עובדי העירייה למרס 1970, לפי סוג המישרה ולפי השירותים בהם הועסקו:

טבריה

סה"כ	במישרות חלקיות	במישרות שלימות	ה ש י ר ו ת
(4)	(3)	(2)	(1)
10	2	8	מינהל כללי
18	-	18	מינהל כספי
57	-	57	תברואה ופיקוח עירוני
3	-	3	שירות וטרינרי
7	-	7	תיכנון ובנייה
64	-	64	נכסי ציבור
237	159	78	חינוך, תרבות ונוער
16	2	14	ס ע ד
20	-	20	מ י ם
16	-	16	משק - אפסנאות, מסגרייה, נגרייה, רכב ועוד
448	*163	285	סה"כ
36	-	-	קיצבאים

* מיספר המישרות החלקיות שווה ל-86 מישרות מלאות.

66 הוצאת העירייה בשנת 1969/70 למשכורת ושכר הסתכמה, לפי נתוני הדו"ח הכספי שלה, ב-3,478,500 ל"י, המהווה כ-49% מכלל ההוצאה הרגילה לאותה שנה.

67 - ביולי 1968 אישרה מועצת העירייה, לשם תיכנון שטח העיר העתיקה ובנייתו, הקמת מינהל שבהוצאותיו ישתתפו, לפי הודעת ראש העירייה, משרד השיכון, משרד התיירות, מינהל מקרקעי ישראל ועיריית טבריה. בתפקיד מרכז המינהל הוחלט להעסיק חבר מועצת העירייה, לאחר שיתפטר מחברותו במועצה. האיש נתקבל לעבודה בלי ^{341/א/מק"צ} שתפקידו וסמכויותו הוגדרו ובלו שהעירייה הבטיחה מראש את ^{500/א/מק"צ} השתתפותם. הכספית של הגורמים האחרים במימון משכורתו. בתקופה ^{214/א/מק"צ} ^{301/א/מק"צ}

אוגוסט 1968 - מרס 1970 שילמה לו העירייה משכורת בסכום כולל של 16,000 ל"י ו-616 ל"י להחזקת רכב, בלא שהיה לה אישור תקציבי להוצאה זו. בפברואר 1970 דרש קצין המחוז להפסיק את העסקת העובד, מאחר שהגורמים הממשלתיים אינם משתתפים בתשלום משכורתו. מועצת העירייה החליטה באפריל אותה שנה להעסיק את העובד במישרה חלקית של שלוש שעות ביום בתחום התיירות, אולם למעשה היא ממשיכה להעסיקו במישרה שלימה.

68 - העירייה הוציאה בשנת 1969/70 לתשלום בעד עבודה בשעות נוספות כ-51,000 ל"י, לעומת תקציב מאושר בסך 17,100 ל"י. לא נמצאו אישורים מוקדמים בכתב לעבודות בשעות נוספות ורישום מפורט על ביצוע עבודות אלה, כדרוש על-פי כללי מינהל תקין.

69 - נבדקו תיקיהם של 23 עובדי העירייה שיצאו לגימלאות ונמצא כי ל-12 מהם אישרה העירייה תנאי פרישה ואחוזי גימלאות מעל למגיע להם לפי חוק שירות המדינה (גימלאות), תשט"ו - 1955. כפי שהיה בשעתו בתוקף - החל על עובדי העירייה על-פי חוקת העבודה לעובדים ברשויות המקומיות. העירייה הסבירה, כי הגדלת אחוזי הגימלה במיקרים אלה נעשתה בגין בריאות לקויה, מצוקה כלכלית, או שירות קודם במוסדות ציבור. הביקורת העירה כי לא נמצא בתיקים הנוגעים-בדבר התייעוד הדרוש להנמקת החלטות העירייה, כגון תעודות רפואיות, חוות-דעת של לישכת סעד ואישורים על שירות קודם במוסדות ציבור, כדרוש על-פי עקרונות מינהל תקין.

טיפול בתלונות

70 - הטיפול בפניותיהם או בתלונותיהם של אזרחים לגבי שירותי העירייה נמצא בידי המחלקה הנוגעת-בדבר, והן מגיעות אליה במישרים או דרך לישכת ראש העירייה. בדיקה שנערכה על-ידי הביקורת במחלקת התברואה, ביוני 1970, העלתה, כי מתנהל רישום

רק לגבי תלונות המתקבלות בעל-פה ובאמצעות הטלפון, ואילו התלונות המתקבלות בכתב מועברות לתיקים הענייניים הנוגעים- בדבר ללא רישום מרוכז. מתוך 321 תלונות שנרשמו כאמור מינואר עד אמצע יוני 1970 לא היו רשומים תאריך המסירה לטיפול - לגבי 127 תלונות ותאריך היסול גורם התלונה - לגבי 194 תלונות, ביניהן 18 תלונות שהתייחסו למיפגעים בתחום תברואת הסביבה. הביקורת העירה, כי מאחר שהעירייה החליטה על העברת הטיפול בתלונות למחלקותיה, מן הראוי שיתנהל בעירייה רישום מרוכז, שיאפשר לה מלוא הפיקוח על טיפול מחלקותיה בתלונות.

תלונות / עניינים
תלונות / עניינים

קריאת שמות לרחובות

71 - לפי מפת רחובות שהוכנה על-ידי המחלקה הטכנית, מצויים בתחום העירייה כ-50 רחובות שלא נקראו להם שמות. באוקטובר 1967 בחרה מועצת העירייה ועדת שמות לרחובות בת חמישה חברים. הוועדה שהתכנסה כעבור למעלה משנה, ב-9.12.68, בהשתתפות שני חברים, הציעה שמות ל-23 רחובות, אולם מועצת העירייה לא אישרה את הצעות הוועדה משום שנתקבלו בלא מניין חוקי; המועצה לא עשתה לכינוס הוועדה. עוד בדצמבר 1968 נתקבלה בעירייה תלונה מרופאים בדבר קשייהם בביקורי-בית בשל העדר שמות לרחובות ומספרים לבתים. הנהלת העירייה, שקיבלה על עצמה את הטיפול בנושא בינואר 1970, לא קיימה עד סיום הביקורת, במרס 1971, דיון בנושא זה.

אצול / אק-ט
אצול / אק-ט
שני / ז' / א
שני / ז' / א

"המרכז לתיירות ולמרפא, טבריה"

72 בשנת 1962 הקימו עיריית טבריה, חברת חמי טבריה בע"מ ואירגון בעלי בתי המלון בטבריה "מרכז לתיירות ולמרפא". בשנת 1967 נרשם המרכז כאגודה על-פי החוק העותומני, בשם "המרכז לתיירות ומרפא, טבריה". בהנהלת האגודה משתתפים עיריית טבריה, משרד התיירות, חברת חמי טבריה בע"מ ואירגונים כלכליים מקומיים

הקשורים בתיירות ובנופש. על-פי תקנון האגודה מטרותיה הן פיתוח העיר וסביבתה כמקום לתיירות, למרפא ולנופש. עוד נקבע בתקנון, שהאגודה תשאב את אמצעיה הכספיים מתשלומים שייגבו מאורחים וממבקרים באמצעות המוסדות המארחים, מתשלום בעד השימוש בנכסי האגודה, מהקצבות הגופים המשתתפים באגודה, ומתרומות. במיסגרת תקציב העירייה לשנת הכספים 1970/71 נקבע לאגודה תקציב בסכום כולל של 70,000 ל"י ומימונו - מהמקורות הבאים: 35,000 ל"י: השתתפות חמי טבריה ובתי מלון על-ידי תשלום תוספת למחיר המים (10 אג' לכל מ³), 15,000 ל"י השתתפות משרד התיירות ו-20,000 ל"י השתתפות העירייה. ההוצאה בפועל בשנת 1970/71 הסתכמה, לפי נתוני העירייה, ב-42,668 ל"י וההכנסה - ב-17,937 ל"י.

נכסי העירייה

73

בבעלות העירייה מיבני חינוך - לגני-ילדים, ולבתי-ספר יסודיים ועל-יסודיים; מיבני תרבות - מועדוני נוער, מועדונים קהילתיים ומוזיאון עירוני; וכן משרדים, מכוני מים, מיבנים לבתי מלאכה ומחסנים. עוד בבעלות העירייה כבישים ומיזרקות, גנים ציבוריים וטיילת, מיגרשי ספורט ומיגרשי משחקים. חלק מנכסי העירייה מושכרים על-ידיה, והם: בתי שחיטה לעופות, ביתני מלאכה ותעשייה, חנויות וקיוסקים, דוכנים ומחסנים בשוק העירוני וכן דירות מגורים. עוד לעירייה זכויות חכירה בשטחים עליהם הוקמו מרחצאות "חמי טבריה בע"מ" ובניין בית-עם וקולנוע.

74

- בהתאם לחוק על העירייה לנהל פינקס לרישום זכויותיה במקרקעים, ולמנות את אחד מעובדיה כרשם נכסים. באוגוסט 1967 אומנם הסמיכה העירייה את מזכיר העירייה לשמש רשם נכסים, אולם עד סיום הביקורת, במרס 1971, טרם הנהיגה פינקס מקרקעין כדרוש. העירייה אומנם מנהלת רישומים חלקיים על זכויותיה במקרקעים, אולם במיקרים רבים חסרים פרטים חשובים: ציון ייעוד הנכס תוך ציון תוכנית בניין ערים, מקור הזכות, מיספר החדרים ושטח הבניין.

נכס/פנקס
מקרקעין

75 - בדו"ח הביקורת הקודם בעיריית טבריה צוין, כי נכסים רבים שהם קניינה של העירייה ואשר על-פי החוק יש לרשםם על-שם העירייה, עדיין רשומים בספרי האחוזה על שם המדינה. עד סיום הביקורת במרס 1971 לא פעלה העירייה לרישום הנכסים האמורים על שמה. העירייה הסבירה, כי אי-השלמת פעולת הסדר הקרקעות בתחומה - פעולה שאינה נמצאת בשליטתה - מקשה על רישום נכסיה בספרי האחוזה. הביקורת הדגישה, כי גם כללי מינהל תקין מחייבים שזכויות מקרקעים של העירייה יהיו רשומים על שמה, וכי על העירייה לפעול לרישומם של אותם נכסים שלגביהם אפשר לבצע את פעולת הרישום כבר עתה.

רנ"ס/10101
האמורים על שמה

76 - לגבי החכרת מקרקעים של העירייה למטרות אחרות מאשר מגורים, על העירייה לפרסם, על-פי הוראות החוק, מיכרז פומבי, וכן לגבי השכרת כל מקרקעים לתקופה העולה על שלוש שנים - לקבל גם את אישורו של משרד הפנים. הועלו מיספר מיקרים בהם השכירה העירייה ביתני מלאכה ותעשייה, לתקופה מעל לשלוש שנים, בלא שהקפידה קיום הוראות אלה שבחוק. במיקרים בהם היתה ההשכרה מותנית בביצוע תיקונים ושיפוצים על-ידי השוכר, לא נמצא בתיקי העירייה תיעוד בדבר ביצוע התיקונים.

א"כ/10101
רנ"ס/10101

77 - להשכרת שני בתי שחיטה ומריטה של עופות הסתפקה העירייה בפירסום מודעות בנדון על-גבי לוחות המודעות בעיר. למודעות שהעירייה פירסמה בשנים 1965 ו-1966 לגבי אחד מבתי השחיטה לא נתקבלו כל הצעות, ובמרס 1967 החליטה מועצת העירייה ליפות את כוחה של ההנהלה להשכיר את הנכס בתנאים הנראים לה. באוגוסט 1967 חתמה העירייה הסכם הרשאה עם תושב, לפיו מסרה לו באורח ארעי את בית השחיטה, בלא תמורה כלשהי. הביקורת העלתה כי הסכם הרשאה נחתם בהסתמך על החלטת ההנהלה בישיבתה ממאי 1967, בעוד שבפרוטוקול של אותה ישיבה לא נמצא איזכור כלשהו של הנושא; הנכס נמצא בהחזקת התושב מאז ועד סיום הביקורת.

רנ"ס/10101

- למודעה שפירסמה העירייה במרס 1969 לגבי בית השחיטה השני נתקבלו שש הצעות וועדת המיכרזים המליצה להשכיר את בית השחיטה לבעל ההצעה הגבוהה ביותר בדמי שכירות של 24,000 ל"י לשנה, החל ב-1.4.69. מועצת העירייה, בישיבתה ביום 18.3.69, החליטה שעל המציע שזכה במיכרז לשלם לעירייה את דמי השכירות במזומנים, לפני חתימת החוזה, ואם לא יעמוד בתנאי זה עד 24.3.69 תבוטל זכותו והמושכר יימסר לבעל ההצעה הבא אחריו, שהציע דמי שכירות בסך 20,200 ל"י לשנה. העירייה מסרה את המושכר לבעל ההצעה השנייה והסכימה לקבל ממנו את דמי השכירות בשלושה שיעורים - 15,000 ל"י ב-30.3.69, 4,000 ל"י ב-8.4.69, ו-1,200 ל"י ב-1.6.69. העירייה הסבירה כי מאחר שבעל ההצעה הראשונה הציע לשלם את דמי השכירות רק בתשלומים חודשיים היה לה חשש סביר שאין לו האמצעים הכספיים הדרושים כדי לעמוד בהתחייבויותיו.

11/52
1/131

כ"ס/אגל-
19/131

הביקורת העירה שבמיקרה זה לא נכללו במיכרז מלוא פירוטי התנאים הכספיים כדי לתת סיכוי שווה לכל מציע, ולעירייה - אפשרות נוחה של השוואת כל ההצעות. אומנם מותרת התחשבות בכונשו של המציע לבצע את החוזה המוצע, אולם במיקרה זה צדיכים להיות טעמים מוחשיים, שיש לרושםם בפרוטוקול הישיבה של ועדת המיכרזים.

11/52
1/131

כ"ס/אגל-
19/131

- העירייה נתנה, בחמישה מיקרים, הסכמתה להעברת זכויות השכרה לגבי תאים שבשוק הירקות תמורת תשלום דמי הסכמה בסכומים 400 ל"י (שני תאים), 600 ל"י, 1,000 ל"י ו-1,000 ל"י. בתיקים הנוגעים - בדבר לא נמצא תיעוד לגבי הבסיס לחישובי דמי הסכמה והנמקות לקביעת גובהם. העירייה הסבירה כי מחזיקי תאים בשוק הירקות הם בדרך-כלל נזקקי-סעד, ולכן קביעת גובה דמי ההסכמה מודרכת על-ידי שיקולים המתחשבים במצבם הסוציאלי של הנוגעים-בדבר. הביקורת הדגישה כי בתחום עדין זה, הקשור בדרך-כלל במתן אפשרות פרונסה לנזקקים, חשוב במיוחד להקפיד על שלימות התיעוד ורישום הנמקות והחלטות.

כ"ס/אגל-
13/131

83 - בדיקת ביצוע התקציב בשנת 1969/70 העלתה הן סתירות ניכרות לגבי אומדני ההכנסה והן סתירות לעומת תקציבי הוצאה המאושרים. ב-25 סעיפי הכנסה, אשר להם כלל לא נקבעו אומדנים, הסתכמה ההכנסה בפועל בסכום כולל של 733,393 ל"י; לגבי שני סעיפי הכנסה, להם אושר אומדן כולל בסך 13,759 ל"י, לא מומשה ההכנסה כלל. בארבעה סעיפי הכנסה עלתה ההכנסה בפועל על האומדנים המאושרים בשיעור של 18.4%, 23.5%, 200% ו-215%, ואילו בשבעה סעיפים הגיעה ההכנסה בפועל לשיעור של 33.3% עד 76% מהאומדנים אשר בתקציבים המאושרים. ב-12 סעיפי הוצאה הוצא סכום כולל של 117,218 ל"י בלא הקצבה מאושרת, וב-22 סעיפי הוצאה, אשר להם אושר תקציב בסכום כולל של 215,539 ל"י, לא היו כלל הוצאות. בשמונה סעיפי הוצאה עלתה ההוצאה בפועל על התקציב המאושר בשיעור של 27% עד פי 13 ויותר ואילו בשישה סעיפים אחרים היתה ההוצאה בפועל נמוכה מהתקציב המאושר בשיעור של 30% עד 99%.

הכנסה והוצאה

84 הכנסת העירייה והוצאתה בשנים 1968/69 ו-1969/70, לפי הפרקים התקציביים, מובאות בנספח. הטבלה הבאה מראה, בסכומים כוללים, את ההכנסה בפועל של העירייה ואת הוצאתה בשנים 1965/66 עד 1969/70, לפי נתוני הדו"חות הכספיים, וחשבון עודף וגירעון של העירייה. (באלפי לירות):

שנת כספים	ה כ נ ס ה			ה ו צ א ה			עודף (+) או גירעון (-)
	תקציב רגיל	תקציב בלתי רגיל	סה"כ	תקציב רגיל	תקציב בלתי רגיל	סה"כ	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1965/66	4,848	1,859	6,707	5,203	1,889	7,092	385 (-)
1966/67	6,036	842	6,878	6,501	1,006	7,507	629 (-)
1967/68	6,317	3,178	9,495	6,030	3,163	9,193	302 (+)
1968/69	6,107	2,215	8,322	6,041	2,178	8,219	103 (+)
1969/70	7,122	2,917	10,039	7,114	3,049	10,163	124 (-)

התפלגות ההכנסה

להלן טבלה המראה את התפלגות ההכנסה הרגילה ומקורותיה, בשנים 1965/66 עד 1969/70, ואת מישקלו של כל מקור בכלל ההכנסה הרגילה (באלפי לירות ובאחוזים):

1965/66		1966/67		1967/68		1968/69		1969/70		מקור ההכנסה
מכלל	ההכנסה	מכלל	ההכנסה	מכלל	ההכנסה	מכלל	ההכנסה	מכלל	ההכנסה	
(11)	(10)	(9)	(8)	(7)	(6)	(5)	(4)	(3)	(2)	
31.0	1,501	28.5	1,722	29.2	1,848	27.4	1,674	25.7	1,831	מיסים*
9.6	461	7.8	469	6.4	404	7.0	425	5.8	418	שירותים ושכר לימוד
11.5	554	9.9	596	9.5	597	10.2	625	9.0	640	מיפעלים ורכוש
0.9	47	0.9	56	4.5	286	5.5	335	5.7	406	השתתפות בעלי-נכסים
1.1	54	0.9	57	1.0	66	1.3	77	1.0	73	השתתפות מוסדות
44.6	2,164	38.1	2,298	48.3	3,049	44.4	2,709	45.7	3,251	השתתפות הממשלה ומענקים
1.2	58	-	-	0.6	37	4.1	252	6.9	487	יתרות מהתקציב הבלתי רגיל
0.1	8	13.9	838	-	-	-	-	-	-	הלוואות לכיסוי חובות
				0.5	30	0.1	10	0.2	16	החזרות
100.0	4,847	100.0	6,036	100.0	6,317	100.0	6,107	100.0	7,122	סה"כ

* ראה גם להלן, קטע 114

בהכנסה ממיסים הייתה בכל שנה, חוק משנת 1968/69, עלייה בסכומים מוחלטים, אולם במישקלם היחסי בכלל ההכנסה הרגילה הייתה, חוק משנת 1967/68, ירידה מ-31% בשנת 1965/66 ל-25.7% בשנת 1969/70. ההכנסה מהמיסים כיסתה בשנים הנסקרות כ-26% עד כ-31% מכלל ההוצאה הרגילה. בהשתתפות הממשלה, כולל מענקים, חלה בכל שנה, פרט לשנת 1968/69, עלייה בסכומים מוחלטים ומישקלם היחסי בכלל ההכנסה הרגילה הגיע לשיעור של כ-38% עד כ-48%. ההלוואות וההעברות מהתקציב הבלתי רגיל לאיזון התקציב הרגיל באותן שנים הגיעו לשיעור של 0.6% עד 13.9% מכלל ההכנסה הרגילה.

התפלגות ההוצאה

87 הטבלה הבאה מראה את התפלגות ההוצאה הרגילה לסוגיה, בשנים 1965/66 עד 1969/70, ואת מישקלו של כל סוג בכלל ההוצאה הרגילה (באלפי לירות ובאחוזים):

1965/66		1966/67		1967/68		1968/69		1969/70		סוג ההוצאה
האחוז מכלל ההוצאה הרגילה	סכום ההוצאה	האחוז מכלל ההוצאה הרגילה	סכום ההוצאה	האחוז מכלל ההוצאה הרגילה	סכום ההוצאה	האחוז מכלל ההוצאה הרגילה	סכום ההוצאה	האחוז מכלל ההוצאה הרגילה	סכום ההוצאה	
(11)	(10)	(9)	(8)	(7)	(6)	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
6.6	345	7.2	469	6.9	420	7.0	428	5.9	417	הנהלה כללית
25.2	1,311	22.0	1,426	24.2	1,456	25.5	1,539	22.0	1,567	שירותים מקומיים
53.3	2,775	52.1	3,390	59.0	3,557	49.4	2,984	54.9	3,904	שירותים ממלכתיים
8.1	421	6.6	429	6.0	359	7.2	436	6.3	448	מיפעלים (מים, ביח מיטבחיים ונכסים)
0.6	30	0.5	34	0.6	37	5.0	301	4.6	327	הוצאות מימון
6.2	321	11.6	753	3.3	201	5.9	353	6.3	451	פירעון מילות*
100.0	5,202	100.0	6,501	100.0	6,030	100.0	6,041	100.0	7,114	סה"כ

* בנוסף על הסכומים המובאים בפריט זה, כלולים תשלומים לפירעון מילות מיועדים בסעיפי ההוצאה לעיל.

הטבלה מראה שבהוצאה לשירותים מקומיים היתה בכל שנה עלייה בסכומים מוחלטים וההוצאה תפסה 22% עד 25.5% מכלל ההוצאה הרגילה. גם בהוצאה לשירותים ממלכתיים היתה עלייה בסכומים מוחלטים בכל שנה, פרט לשנת 1968/69, וההוצאה תפסה 49.4% עד כ-59% מכלל ההוצאה הרגילה. ההוצאה למימון עלתה בשנים 1968/69 ו-1969/70 לשיעור של 4.6% ו-5% מכלל ההוצאה הרגילה לעומת 0.5% - 0.6% בשנים 1965/66 עד 1967/68.

ההוצאה לפיתוח ומימנה

בשנים 1963/64 עד 1969/70 הוציאה העירייה, על-פי נתוניה, מתקציבה הבלתי רגיל 15,126,192 ל"י, מזה 12,120,132 ל"י לעבודות פיתוח, 202,660 ל"י לרכישות, ו-2,803,400 ל"י לפירעון מילואות, כמפורט להלן:

ההוצאה		העבודה או הרכישה
האחוז מכלל ההוצאה	הסכום	
(3)	(2)	(1)
%	ל"י	
34.3	5,190,135	הקמת מיבני חינוך, ושיפוצים
17.7	2,670,396	סלילת כבישים ומידרכות
8.2	1,236,377	הנחת קווי ביוב ובניית מכון טיהור
6.1	934,266	בניית מכון מים וקו סניקה, הרחבה והחלפה של קווי מים
5.5	835,063	התקנת תאורה, מיגרשי חנייה ומיקלטים
4.1	616,503	הקמת בית העירייה, מחסנים ובית מרחץ ציבורי
2.3	361,959	הקמת בתי נוער, בתי תרבות ומיגרשים לספורט
1.0	144,022	רכישת מכוניות אשפה וקטנוע
0.7	100,452	הכשרת פארקים עירוניים ובניית כיכרות
0.7	98,688	הקמת בתי כנסת
0.5	76,293	הקמת בתי מלאכה וחופי רחצה
0.4	58,638	רכישת ציוד
81.5	12,322,792	סה"כ
18.5	2,803,400	פירעון מילואות
100.0	15,126,192	סה"כ

האחוז מכלל ההוצאה %	הסכום לי	
11.1	1,686,764	השתתפות בעלי-נכסים
3.8	575,188	השתתפות הממשלה
0.6	89,209	השתתפות התקציב הרגיל
80.5	12,170,336	מילוות
2.1	322,600	אשראי קבלני
98.1	14,844,097	סה"כ
1.9	282,095	סכום ללא כיסוי, שהיווה גירעון
100.0	15,126,192	סה"כ

מפירוט ההוצאה עולה, כי למעשה כמחצית ההוצאה לעבודות פיתוח הוצאה להקמת מיבני חינוך ולסלילת כבישים ומידרכות. כ-19% מכלל ההוצאה הבלתי רגילה תופס פירעון מילוות. פירוט המימון מראה, כי את חלקו הגדול - למעלה מ-82% - מהווים המילוות והאשראי הקבלני.

מילוות

עומס המילוות של העירייה (קרן) לסוף השנים 1965/66 עד 1969/70, ההוצאה לפירעונם ומישקלה בכלל ההוצאה הרגילה לאותן השנים ניתנים בטבלה הבאה (באלפי לירות ובאחוזים):

שנת הכספים	כלל ההוצאה הרגילה	ה ע ו מ ס		ההוצאה לפירעון*	
		הסכום	כאחוז מכלל ההוצאה הרגילה	הסכום	האחוז מכלל ההוצאה הרגילה
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1965/66	5,203	6,463	124	790	15
1966/67	6,501	7,294	112	923	14
1967/68	6,030	9,348	155	959	16
1968/69	6,041	10,669	177	1,200	20
1969/70	7,114	13,240	186	1,384	19

* ההוצאה לפירעון כוללת את הסכומים שנרשמו הן בתקציבים הרגילים והן בתקציבים הבלתי רגילים.

93 מדי שנה בשנה עלה עומס המילוות של העירייה על כלל ההוצאה הרגילה בתקציבה השנתי, והיה שווה, בסוף שנת 1969/70 ל-186% מההוצאה הרגילה באותה שנה. סכום של 4,275,000 ל"י - 32% מהעומס - התייחס למילוות לקונסולידציה ולכיסוי גירעונות ו-68% הנותרים - למימון הוצאות פיתוח.

94 ההוצאה לפירעון מילוות בשנת 1969/70, למעט אשראי קבלני, הסתכמה ב-1,333,004 ל"י, והתחלקה: על חשבון קרן - 601,567 ל"י, ריבית - 641,811 ל"י, והפרשי הצמדה - 89,626 ל"י. ההוצאה לפירעון האשראי הקבלני (קרן, ריבית והפרשי הצמדה) באותה שנה הסתכמה ב-51,386 ל"י. שיעור ההוצאה הכוללת לפירעון מילוות ואשראי קבלני בשנים 1965/66 עד 1969/70 נע בין 14% עד 20% מכלל ההוצאה הרגילה.

95. העירייה אינה מנהלת פינקס מילוות שבו יירשמו המטרה -
 81/81/הא/א
 שלמענה נתקבל המילווח, שיעורי הריבית, זמני הפירעון, והתשלומים על חשבון קרן וריבית, כנדרש בחוק, והסתפקה בניהול תיקים וברישום התשלומים בפועל בתיקי המילוות על-גבי כרטיס מיוחד. לגבי ארבעה מילוות בסכום כולל של 611,000 ל"י לא היו בתיקי המילוות לוחות סילוקין. 81/81/הא/א

מאזנים

להלן מאזני העירייה לימים 31.3.69 ו-31.3.70, כפי שנכללו בדו"חות הכספיים

96.

השנתיים של העירייה:

חשבון האקטיב והפסיב

31.3.70	31.3.69	ה פ ס י ב	31.3.70	31.3.69	ה א ק ט י ב
ל"י	ל"י		ל"י	ל"י	
289,830	119,754	משיכות-יתר	34,087	21,030	מזומנים בקופה ובבנקים
42,575	46,059	פיקדונות	6,048	6,096	מיקדמות
1,475,535	1,516,042	זכאים שונים	28,341	28,341	מחסנים
			15,882	13,308	חייבים (משרדי ממשלה)
			268,686	284,236	חייבים שונים
			17,103	15,072	ניירות-ערך
			1,437,793	1,313,772	גירעון
<u>1,807,940</u>	<u>1,681,855</u>	סה"כ	<u>1,807,940</u>	<u>1,681,855</u>	סה"כ

ס

העזות למאזן ליום 31.3.70

מיקדמות - כולל: 4,000 ל"י בעד פיקדון לדירות מ"עמידר",
ו-2,048 ל"י חובות העובדים בעד מיקדמות על חשבון משכורת.

ניירות-ערך - כולל: 7,285 ל"י מניות של חברה להשקעות של
בנק לאומי לישראל בע"מ; 6,914 ל"י מניות של אוצר השלטון המקומי
בע"מ; 2,030 ל"י מניות של חברה לאוטומציה במינהל השלטון המקומי
בע"מ; 554 ל"י מניות של בנק הפועלים בע"מ; ו-320 ל"י בנייני ציבור.

חייבים שונים - כולל: 210,000 ל"י בעד מילוות מבנקים
שנתאשרו וטרם נתקבלו.

פיקדונות - כולל: 22,804 ל"י פיצויים ותשלומים אחרים ליורשי
עובד, שהעירייה נתמנתה להם כאפוטרופוס; 4,359 ל"י פיקדונות
הספרייה העירונית; ו-3,360 ל"י לזכות ועד העובדים בעד הנחות
ממיסים לעובדי העירייה.

זכאים שונים - כולל: 238,108 ל"י משכורות ושכר - מרס 1970;
128,727 ל"י ניכויים על חשבון מס הכנסה, לישכת המס, קופת תגמולים,
וקרן ביטוח פועלים חקלאיים; 99,453 ל"י קופות חולים ובתי חולים;
98,354 ל"י מוסדות שונים; 35,871 ל"י מוסדות חינוך ואגודות ספורט;
29,844 ל"י משרדי ממשלה; ו-845,178 ל"י קבלנים וספקים.

גירעון

בראשית שנת 1965/66 היה לעירייה גירעון נצבר בסך 705,000 ל"י.
בשנים 1965/66 ו-1966/67 הסתיימו פעולות העירייה בגירעונות
ובשנים 1967/68 ו-1968/69 - בעודפים, ואילו בשנת 1969/70 -
שוב בגירעון. כלל הגירעון הנצבר לסוף 1969/70 הסתכם ב-1,438,000 ל"י,
סכום השווה לכ-20% מכלל ההוצאה הרגילה של העירייה באותה שנה.

103 - לפי רשימה שבידי הגיזברות השכירה העירייה 135 קיוסקים, דוכנים ומחסנים בשוק העירוני בדמי שכירות כוללת של 13,018 ל"י לשנה. בעת הבדיקה בסוף מרס 1970 היו רשומות ברישומי-העזר של הגובה רק ההכנסות שנתקבלו ממקור זה עד סוף נובמבר 1969, שהסתכמו ב-7,970 ל"י. בעיקבות הביקורת הושלם רישום ההכנסות עד סוף פברואר 1970; ההכנסה בשנת 1969/70 הסתכמה ב-12,193 ל"י.

16/8
כס/מקל-131

104 בדיקת רשימת השוכרים והמחזיקים בפועל במושכרים שנערכה על-ידי העירייה בפברואר 1969 ורשימת שמות החייבים בתשלום לסוף מרס 1970, שהוכנה על-ידי העירייה על-פי דרישת הביקורת העלתה, שהיו גם פיגורים בתשלום דמי השכירות בעד תקופות שונות - מתשעה חודשים עד למיספר שנים במיקרים אחדים.

105 - העירייה נהגה לתת מיקדמות לעובדים על חשבון משכורתם בשיעורים שעד למשכורת חודשית אחת; היא ניכתה בדרך-כלל את הסכומי המיקדמות מן המשכורת שעל חשבונה הן ניתנו. העירייה לא קבעה בעניין זה נהלים בכתב. בבדיקה שנערכה בסוף דצמבר 1969, בעיקבות תלונה בעילום-שם בדבר מתן מיקדמות לעובדים בכירים, נמצא כי שלוש מיקדמות שניתנו לאחד העובדים באוקטובר ונובמבר 1969, קבעו על-ידי העירייה כולל של 2,350 ל"י לא נרשמו לחובת חשבון האישי. הרישומים הנגדיים לכך נעשו על-ידי רישום סכום של 1,600 ל"י לחובת חשבון אירגון, שהראה יתרת זכות באותו סכום ללא תנועה מאז מרס 1966, וסכום של 750 ל"י לחשבון של אחד מספקי העירייה. משרד מבקר המדינה הביא את העניין לידיעת היועץ המישפטי לממשלה והעובד הורשע על-ידי בית המישפט המחוזי. בעיקבות הביקורת החליטה מועצת העירייה, באפריל 1970, על מתן הלוואה בסך 1,000 ל"י להקמת קרן משותפת עם ועד העובדים למתן מיקדמות לעובדים, ועל כך, שהמיקדמות יינתנו על-ידי הוועד ועל אחריותו בלבד.

סידרי בידוק

106 - חלוקת התפקידים בין מיספר עובדים המועסקים במינהל הכספי לא היה בה כדי להבטיח סידרי בידוק תקינים, המחייבים שפעולות בתחום הכספים והחשבונות המבוצעות בידי עובד אחד תושלמנה על-ידי עובד אחר, כך ששום מחזור פעולות של העירייה לא יבוצע על-ידי עובד אחד בלבד.

106/2
107/2
108/2

107 (1) עובד אחד המועסק כמנהל חשבונות מנהל את פינקס הקופה וחשבונות הבנקים, וגם עורך את ההתאמות של חשבונות העירייה עם חשבונות עו"ש המתנהלים בבנקים. עובד זה גם עוסק בקבלת שיקים מעותדים, בהוצאת קבלות זמניות למוסריהם וברישום תנועתם, וגם מטפל בגבייתם.

108 (2) העירייה מקבלת שטרות מהתושבים להבטחת גביית כספים המגיעים לה; עובד מחלקת הגיזברות עוסק בקבלת השטרות, במתן אישורים למוסריהם ובניהול פינקס השטרות, וגם מטפל בגבייתם.

109 (3) הטיפול בנתונים לצורך הכנת משכורות העובדים ובהעברתם לחברה לאוטומציה במינהל השלטון המקומי בישראל בע"מ נתון בידי אחד העובדים של מחלקת הגיזברות. עובד זה שולח לחברה, מדי חודש בחודשו, הודעות בדבר שינויים בחישוב משכורות העובדים, כגון שינוי במצב המימון או בדרגת השכר, על סמך נתונים של מחלקת המגנון; הודעות אלה - הכרוכות בהתחייבות כספית מטעם העירייה - לא אושרו על-ידי המוסמכים לכך, והעתקים מהן לא הועברו למחלקת המגנון לבדיקה ולשם התאמה עם המיסמכים המקוריים. בעיקבות הביקורת הונהגה בדיקה כזו על-ידי מחלקת המגנון.

109/2
110/2

110 - להבטחת תשלומי מיסים וארנונות, אגרות שירותים וכן דמי שכירות נוהגת העירייה לקבל מתושביה שיקים מעותדים ונותנת למוסרי השיקים קבלות זמניות. לגבי תנועת שיקים אלה מתנהל רישום-עזר מרוכז, בו נרשמים השיקים המתקבלים בטור חובה והנמסרים לפידיון בטור זכות, תוך ציון מיספר הקבלה שהוצאה כאישור לקבלת התשלום. בבדיקה שנערכה בדצמבר 1970 היו בידי העירייה 492 שיקים מעותדים ששווים הנקוב הסתכם ב-96,385 ל"י. זמני הפירעון של השיקים נעו בין חודש אחד עד 12 חודשים. במיקרים רבים לא היו השיקים משורטטים ולא היו מסומנים בחותמת מיוחדת שתבטיח את הפקדתם בחשבון העירייה בלבד. השיקים לא הוחזקו במקום בטוח כגון כספת, אלא במגירה של שולחן כתיבה רגיל. בעיקבות הביקורת נתנה העירייה, ביוני 1971, הוראות לגיזברות בדבר שרטוט השיקים והחזקתם במקום בטוח.

111 - העירייה לא נהגה לערוך בדיקת מצאי של שטרות אשר נתקבלו מהתושבים להבטחת תשלומי חובות. לרגל יציאתו לשירות מילואים מסר העובד האחראי בספטמבר 1970 את הטיפול בשטרות לידי עובד אחר, ללא עריכת ספירת מצאי ואישור היתרה, כפי שנמסרה, על-ידי המוסר והמקבל. מאזני הבוחן על מלאי השטרות לתקופה פברואר עד אוגוסט 1970 נשאו אומנם את חתימת העובד שערך את המאזנים, אך לא את חתימת הגיזבר לשם אישורם.

112 - בספירת מצאי של מניות שבידי העירייה, אשר נערכה בנובמבר 1970, חסרו, לעומת הרישומים בחשבונות ליום 31.3.70, מניות בערך נומינלי כולל של 6,587.50 ל"י: מניות של אוצר השלטון המקומי בע"מ 970 ל"י, של בנק הפועלים בע"מ 512.50 ל"י, של החברה לאוטומציה במינהל השלטון המקומי בישראל בע"מ 2,030 ל"י ושל חברה להשקעות של בנק לאומי לישראל בע"מ 3,075 ל"י. בעיקבות הביקורת החלה העירייה לטפל בקבלת המניות שטרם קיבלה.

גס/תנ"ל
תנ"ל/

113 - ראש העירייה לא מינה בכתב אחד מעובדי העירייה להיות ואחראי לטפסים בעלי ערך כספי, כנדרש לפי החוק, ולמעשה מילא את התפקיד, בלי מינוי, אחד מעובדי הגיזברות. העובד נהג למסור, על דעת עצמו, הדפסת פינקסי קבלות לבית דפוס בחיפה, בלא לקבל מראש אישור בכתב מאת הגיזבר, כנדרש לפי הוראות החוק. העירייה גם לא דאגה לקבלת התחייבות מבית הדפוס, להשמיד כל טופס פגום או מיותר שנשאר ברשותו, וכן הצהרה בכתב על השמדת טפסים אלה, כנדרש לפי החוק. ניהול המלאי של טפסים בעלי ערך כספי - פינקסי קבלות ופינקסי שיקים - נמסר לאותו עובד עוד בשנת 1965, ומאז לא נערכה ביקורת מצאי של הטפסים, בעוד שלפי החוק יש לערוך ספירת מצאי לפחות פעמיים בשנה, באמצעות האחראי לרישום, הגיזבר ועוד אדם שלישי שימונה לצורך זה על-ידי ראש העירייה. בעיקבות הביקורת הוציאה העירייה הוראות, במאי 1971, ונעשו הסדרים עם בית הדפוס.

גס/תנ"ל
תנ"ל/

מיסים

הטבלה הבאה מראה את הכנסות העירייה מארנונות, ממס עסקים, ממס שבח מקרקעין, מאגרות ומהיטלים, בשנים 1965/66 עד 1969/70, ומישקלה היחסי של ההכנסה מכל סוג בכלל ההכנסה ממיסים (באלפי לירות ובאחוזים):

1965/66		1966/67		1967/68		1968/69		1969/70		סוג המס
האחוז מכלל ההכנסה ממיסים	הסכום	האחוז מכלל ההכנסה ממיסים	הסכום	האחוז מכלל ההכנסה ממיסים	הסכום	האחוז מכלל ההכנסה ממיסים	הסכום	האחוז מכלל ההכנסה ממיסים	הסכום	
(11)	(10)	(9)	(8)	(7)	(6)	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
35.3	530	34.8	600	37.9	700	3.6	60	3.3	60	ארנונת רכוש
-	-	-	-	-	-	22.3	373	26.3	481	ארנונת רכוש שנתקבלה מהממשלה
30.0	450	34.3	590	34.1	630	40.4	676	37.9	694	ארנונה כללית
6.1	92	7.8	135	6.8	126	8.7	145	7.9	145	מס עסקים
3.5	53	1.1	18	1.0	19	1.0	17	0.6	11	מס שבח מקרקעין
2.2	33	1.8	32	0.8	15	1.3	23	2.2	40	אגרות
22.9	343	20.2	347	19.4	358	22.7	380	21.8	400	היטלים
100.0	1,501	100.0	1,722	100.0	1,848	100.0	1,674	100.0	1,831	סה"כ

115 הירידה בהכנסה מארנונות בשנים 1968/69 ו-1969/70 נובעת

מביטולה של ארנונת הרכוש העירונית. הסכומים שמשרד האוצר העביר לעירייה ממס הרכוש הממשלתי הסתכמו ב-372,840 ל"י בשנת 1968/69 וב-480,887 ל"י בשנת 1969/70.

116 להלן טבלה המראה את יתרות הפיגורים בארנונות ובמס עסקים

בהשוואה לחיובים השנתיים בשנים 1965/66 עד 1969/70 (בלירות ובאחוזים):

שנת הכספים	יתרה בתחילת השנה	חיובים במשך השנה	תיקונים והנחות	גבייה במשך השנה	יתרה לסוף השנה	האחוז מן החיוב השנתי
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
						%
1965/66	1,271,122	1,575,766	133,454	1,072,916	1,640,518	104.1
1966/67	1,640,518	1,755,885	163,925	1,324,553	1,907,925	108.6
1967/68	1,907,925	1,809,177	365,840	1,456,282	1,894,980	104.7
1968/69	1,894,980	993,050	352,209	881,155	1,654,666	166.6
1969/70	1,654,666	1,016,530	137,083	899,028	1,635,085	160.7

117 העלייה התלולה ביתרת הפיגורים בהשוואה לחיובים בשנים

1968/69 ו-1969/70 נובעת בעיקר מהקטנת סכומי החיובים עקב

ביטול ארנונת הרכוש העירונית. לסוף 1969/70 הגיעו חובות

התושבים ובעלי-הנכסים לעירייה, לפי נתוניה, בגין ארנונות,

מס עסקים, אגרות מים, היטלי ביוב ודמי השתתפות בהוצאות פיתוח

ל-3,366,000 ל"י.

118' עוד בדו"ח הקודם עמדה הביקורת על הצורך במיון החובות לפי הסיכויים לגבייתם, וכן על הצורך בטיפול אינדיווידואלי ובהפעלת האמצעים העומדים לרשות העירייה, כדי להגביר את הגבייה.

* *

*

119 מדו"ח הביקורת עולה, כי בתקופה הנסקרת הרחיבה עיריית טבריה את השירותים לתושביה, במיוחד בתחום החינוך, הן הקדם-יסודי והיסודי והן העל-יסודי.

120 מימצאי ביקורת לא מעטים ובעלי משקל נוגעים לשירותי הניקיון, ולתחום הרישוי והפיקוח על עסקים בענפי מזון לסוגיהם, וכן לפיקוח על טיב מי השתייה. שמירת רמה נאותה של הטיפול בנושאים אלה תתרום למעמדה של טבריה כעיר של תיירות ונופש, ושומה על העירייה להקדיש להם תשומת לב מיוחדת. הועלו מימצאים גם לגבי המינהל והכספים, והעירייה גילתה, בדרך-כלל, נכונות לנקיטת צעדים לשם שיפור המצב בתחומים אלה.

121 מן הרצוי שהעירייה תפעל למען סיום הפעולות הקשורות בהשלמתה ובאישורה של הצעת תוכנית מיתאר חדשה, למען פיתוח העיר בהתאם ליעדים שהציבה לה.

מבקר המדינה

ירושלים, י"ט בכסלו תשל"ב
7 בדצמבר 1971

נספח

הכנסה והוצאה של העירייה
בשנת הכספית 1968/69 ו-1969/70

הוצאה			החלק או הפרק	הכנסה			החלק או הפרק
1969/70	1968/69	החלק או הפרק		1969/70	1968/69	החלק או הפרק	
הוצאה בפועל	הוצאה בפועל	החלק או הפרק	הכנסה בפועל	הכנסה בפועל	החלק או הפרק		
(8)	(7)	(5)	(4)	(3)	(1)		
ל	ל	ל	ל	ל	ל		
					הקציב רגיל		
					מיסים		
755,755	726,210	744,477			ארנונות וסעקים		
			1,390,807	1,351,887	1,271,473		
			39,943	26,450	22,966		
650,941	656,169	599,944	400,372	460,000	379,602		
					היטלים		
91,948	97,045	67,351	1,831,122	1,838,337	1,674,041		
80,586	99,017	104,447			סה"כ		
847,691	835,755	794,155	1,286,030	1,770,781	1,386,880		
					מענק כללי		
					שירותים מקומיים		
25,146	20,200	43,969			חברות		
			326,523	292,400	295,345		
			59,917	20,000	18,153		
41,684	30,457	37,332	157,907	188,300	179,308		
20,330	-	32,465	2,410	-	3,094		
1,758,326	1,738,643	1,679,663			שירותים מקומיים		
			27,182	10,750	27,815		
			8,503	12,500	14,595		
2,640,788	2,638,458	2,375,784	582,442	523,950	538,310		
					שירותים ממלכתיים		
300,594	310,103	304,964			חינוך		
144,412	141,240	131,962			חברות		
*910,024	919,158	263,691			בריאות		
127,939	127,939	78,774	1,422,430	1,524,520	1,300,745		
4,123,757	4,136,898	3,155,175	103,168	138,450	119,380		
			98,300	84,470	83,596		
			*668,837	644,575	167,438		
			2,292,733	2,392,015	1,671,159		
470,578	423,702	457,504			סה"כ		
1,610	3,000	333			מיפעלים		
4,281	6,400	3,700			מים		
476,469	433,102	461,537	607,453	474,000	540,750		
			1,621	-	1,762		
			33,594	35,770	42,662		
			642,668	509,770	585,174		
					סה"כ		
			486,635	-	251,965		
7,114,307	7,034,853	6,040,852	7,121,630	7,034,853	6,107,529		
3,048,614		2,178,224	2,917,262		2,214,634		
					העברה מקציב בלתי רגיל לאיזון		
					סה"כ הקציב רגיל		
10,162,921		8,219,076	10,038,892		8,322,163		
					הקציב בלתי רגיל		
					סה"כ הקציב רגיל		
					ובלתי רגיל		
-		103,087	124,029		-		
10,162,921		8,322,163	10,162,921		8,322,163		
					סה"כ		

* העלייה בהכנסה ובהוצאה של שירותי הסקר בשנת 1969/70, לעומת השנה הקודמת, נובעת מהגדלת השתתפות של הממשלה וכן מההוצאות לטיפול במיטפתה, בילד ובנוער, בוקן, ובהשלוס שר דירה.

